

Plenum

Torsdag 1.3.2018 kl. 15.59—20.06

3.2. Muntlig fråga om offentliggörande av Tiitinen lista (Ritva Elomaa saf)

Muntligt spörsmål MFT 18/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga: sannfinländarnas riksdagsgrupp, ledamot Elomaa.

Debatt

16.33 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Vaikka kommunismin luhistuminen oli hyvä asia — oli hyvä asia todella — niiltä ajoilta on kassakaapeissa vielä paljon luurankoja, kuten Tiitisen lista ja 90-luvun laman ja pankkikriisin salaisuudet, joilla käytännössä orjuutettiin satojatuhansia suomalaisia pankkien ehdoilla. Niin sanottu Tiitisen lista, joka sisältää nimiä kommunistisen DDR:n pelätyn tiedustelupalvelu Stasin mielestä kiinnostavista suomalaisista henkilöistä, on edelleen salattu. Kaikki sivistyneet Euroopan maat ovat pesseet likaiset pyykkinsä rautaesiripun takana olleiden syntien suhteen. Olisi ennenkuulumatonta, jos mikä tahansa muu maa kätkisi nimiä, jotka ovat tavalla tai toisella sotkeutuneet Stasin toimintaan. Siis aikooko hallitus viimein painostaa avaamaan tämän kassakaapin, jotta me suomalaiset saamme avoimen tiedon historiamme kipeistäkin kohdista — vai keitä tässä oikein suojellaan?

16.34 **Sisäministeri Kai Mykkänen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin Suomessa hallitus ei painosta viranomaisia eivätkä viranomaiset tee painostuksesta päätöksiä, vaan oikeusvaltiossa lakien ja omien toimintavaltuuksien puitteissa suojelupoliisi todella on päättänyt tämän kyseisen Tiitisen listan tutkimuspyynnön osalta, että sitä itse listaa koskeva asianmukainen salassapitopäätös pysyy voimassa. Siinä on vuosikymmeniä vielä normaalin käytännön mukaista salassapitoa, joka turvaa sekä lähteitä että sillä listalla olevia nimiä, heitä koskevien epäilyksien väärällä tavalla käyttöä, ja tätä asiaa tietysti hallitus ei ryhdy purkamaan.

Tässä suhteessa minusta olisi erittäin vaarallistakin, jos me rupeaisimme täältä käsin puuttumaan siihen, mikä on turvaluokiteltua tietoa mitenkään pitkään, arvioimaan, mikä on meidän tietojemme perusteella jo julkaistavissa, vaikka normaalit tiedusteluyhteistyön puitteet pitävät kiinni siitä. Siinä ovat ne tietyt säännöt, ja tiedon luovuttajan on täytynyt silloin tietää ja voida luottaa siihen, että suojelupoliisi ja Suomi toimivat niiden pelisääntöjen mukaan, jotka meillä on voimassa.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Punkt i protokollet PR 15/2018 rd

16.35 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuntuu siltä, että salailu jatkuu.

Tiedustelulait ovat käsittelyssä, ja niihin liittyvää valvontavaliokuntaa ollaan perustamassa. Samalla kun mietimme, minkälaisia perustuslaillisiin oikeuksiin puuttuvia pakkokeinoja meidän on voitava äärimmäisissä tilanteissa käyttää, meillä on papereita, joilla näyttää olevan lakiakin korkeampi suoja. Meillä voi tulevaisuudessa olla tilanne, jossa vieraan valtion tiedustelupalvelulle, Stasille, tietoja antanut henkilö istuu Suomen tiedusteluvaliokunnassa. Näin voi olla. [Leena Meri: Näin voi olla!] Ja näin ei voi olla.

Joku huutelee, että nämä ovat vanhoja asioita, mitä niitä kaivelemaan. Sellaiset huutelijat taitavat tuntea piston sydämessään. Me perussuomalaiset vaadimme avoimuutta, sillä vaikka se joskus kirpaisee hetkellisesti, se aloittaa haavan parantumisen. Nyt haava on vielä aika avoin. Kysynkin, ministeri Mykkänen: Mitä te aiotte tehdä, että voimme varmistua siitä, että tuleva tiedusteluvaliokunta ei tule sisältämään mahdollisesti maalle haitallisesti toimineita henkilöitä? Miten te aloitatte tämän vanhojen haavojen parantamisen?

16.36 **Sisäministeri Kai Mykkänen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksiin on sisällytetty säännöt siitä, että tämän mahdollisesti perustettavan tiedusteluvalvontavaliokunnan jäsenet turvaselvitetään. Tietysti siinä yhteydessä, jos on sellaisia suhteita ja velvollisuuksia ulkovaltoja kohtaan, jotka estävät toiminnan tiedusteluvalvontavaliokunnan mandaatin mukaisessa tehtävässä, tulee esille tämä asia, ja sen jälkeen eduskunta päättää.

Sinänsä se, kun viittasitte tässä Tiitisen listaan ja tiedusteluvalvontavaliokunnan jäsenkelpoisuuteen, ehkä myöskin kertoo juuri niistä haasteista, joita esimerkiksi Tiitisen listan julkistamisella olisi, koska kyse on siis vihjetasoisesta tiedosta, joka ei todellakaan ole sellaisenaan peruste sille, mikä on ollut henkilön rooli joskus tai mikä henkilön rooli on tällä hetkellä suhteessa ulkomaan tiedusteluelimiin. Sinänsä ne päätökset täytyy tehdä tämänhetkisen tiedon perusteella ja turvallisuusselvityksen pohjalta, jonka asianomaiset viranomaiset vastuullisesti tekevät.

Frågan slutbehandlad.